

№ 13 (741)

КВІТЕНЬ 2015 року

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ПЕДАГОГІЧНА ГАЗЕТА

Спецвипуск для педагогічних працівників, випускників СЗШ та їхніх батьків

Дніпропетровщина – пілотний регіон проекту Европейського фонду освіти «PRIME»

Протягом останніх чотирьох років Департамент освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації активно співпрацює з міжнародними експертами в питаннях модернізації професійної освіти області. Зокрема, в поточному навчальному році це відбувається в рамках проекту «PRIME» «Прогнозування впливу реформ у галузі професійної освіти та підготовки робітничих кадрів».

Втілосмо вже третій проект з Європейським фондом освіти. Спільну діяльність розпочали 2012 року. Тоді здіяла створення дієвого механізму працевлаштування буди анкетовані майже 400 підприємств і 130 профтехучиць Дніпропетровщини. Другим масштабним проектом став «Туринський процес». Завдяки високому рівню підготовки, який Дніпропетровщина презентувала на одній із підсумкових конференцій цього проекту, область стала пілотним регіоном програми ЄФО «PRIME».

Після ухвалення Закону України «Про вищу освіту», яким передбачається узгодити діяльність професійної та вищої освіти з потребами й очікуваннями суспільства та ринку праці, Департамент освіти і науки обійтися без міжнародної підтримки Міністерства освіти і науки України та Європейського фонду освіти підготував варіанти сценарії розвитку

системи професійної освіти (слід зазначити, що оптимізація мережі професійної освіти є лише одним із конкретних кроків її модернізації).

Методика «PRIME» використовується в Європі для аналізу можливих ризиків і наслідків реформ у різних сферах, зокрема у галузі освіти. Методика передбачає чотири основні позиції: визначення проблем, аналіз, визначення мети, визначення можливих шляхів вирішення.

Застосування методики відбувається у три етапи. Під час першого проводиться моніторинг стану професійно-технічної освіти, а також вишив I-II рівнів акредитації.

В рамках проекту експерти ЄФО відвідали Дніпропетровщину. Відбулася нарада з директорами коледжів і технікумів регіону. Експерти ознайомилися з роботою коледжів і училищ.

Вже у грудні 2014 року на професійному відкритому семінарі за підсумками I етапу проекту «PRIME» експерти ЄФО представили відповідну оцінку організації роботи в навчальних закладах пілотних регіонів. На шумо ж семінарі представники пілотних регіонів об'єдналися в групи та опрацювали можливі сценарії реформування системи професійної освіти.

Обговорення підготовлених у грудні сценарії тривало у лютому 2015 року.

Досвід європейських країн свідчить, що при визначені мережі навчальних закладів враховуються не лише обсяги підготовки, якість професійної освіти, створення умов для забезпечення освіти протягом життя, а також наближеність до місць проживання молоді та майбутньої роботи.

Зміни, що відбуваються в Україні на шляху європейської інтеграції, матимуть комплексний характер – починаючи зі школи, яка буде як академічною, так і професійною. Після професійної школи буде можливість навчатися у професійному коледжі та технічному університеті. Таким чином забезпечується комплексний підхід до первинної та безперервної освіти з участі всіх зацікавлених сторін.

Протягом двохденного семінару в рамках II етапу проекту «PRIME» фахівці працювали у трьох групах.

Участь у семінарі брали експерти ЄФО, представники департаменту освіти і науки, пілотних регіонів проекту, керівники навчальних закладів, таємні методичні служби в ПТНЗ.

Готуючи свої сценарії запропоновані нові системи професійної освіти, експерти зважали на перспективи фінансування навчальних закладів в умовах децентралізації, на законодавчу базу та наявну мережу коледжів, училищ і технікумів.

Формат професійної освіти, який у своїх сценаріях пропонує Українські

та закордонні фахівці, дає змогу переважливо використовувати існуючу навчальну за клади у таї, що здатні втілити трирівневу систему професійної освіти.

Перший рівень такої системи забезпечує підготовку фахівців для 3-го кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікації. Це звичайні робітничі професії, а саме – касир або продавець.

Друга ходина системи відповідає за підготовку фахівців 4-го кваліфікаційного рівня – кваліфікованих робітників, які здатні самостійно виконувати спеціалізовані виробничі чи навчальні завдання.

Третій рівень передбачає надання умінь професійного навчального за кладу 5-го кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікації, що відповідає рівню нинішнього молодшого спеціаліста.

Експерти пояснюють, що у майбутньому за таких умов навчальні заклади Дніпропетровщини зможуть отримати робітників: простих і висококваліфікованих, та менеджерів середньої ланки.

Реалізація сценаріїв у міжнародних проектах в області дає впевненість, що в майбутньому при модернізації освіти будуть враховані всі цілі, ризики та принципи за такими категоріями: мережа закладів, фінансування, законодавча база, кадрова

політика та комунікації як на державному, так і на регіональному рівнях.

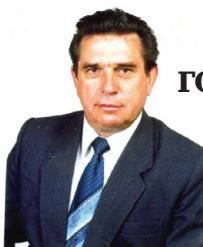
Створені сценарії передбачають також розмежування сфер впливу Центру зайнятості та освітніх установ, децентралізацію, зокрема в управлінні навчальними закладами, та спрострення контролю освітньої діяльності для державних закладів і посилення його для приватних.

18 лютого експерти ЄФО обговорили ризики розроблених сценаріїв з колективами двох навчальних закладів Дніпропетровська.

Навесні 2015 року Дніпропетровщина та Вінниччина – пілотні регіони проекту Європейського фонду освіти «PRIME» – оберуть найоптимальніший сценарій та почнуть розробляти спільний план заходів з його реалізацією. Підсумки III етапу «PRIME» підіб'ють вілку 2015 року.

Любов КРАВЧЕНКО,
заступник директора
департаменту освіти і науки ОДА –
начальник управління науки,
відповідальний за професійно-технічну освіту

Методична служба області – головний координатор змісту професійно-технічної освіти

Ефективність роботи професійно-технічної освіти цінністьється за підsumkovim результатом. Ним є випускник.

Вміння виконувати виробничі операції формуються протягом всього часу навчання і залежить, перш за все, від головного освітнього ресурсу – педагога.

Педагог має дати знання, сформувавши професіонала, спроможного виконувати операції сьогоднішніх і завтрашніх технологій.

Педагог (викладач, майстер виробничого наявності) має знати все нове, що є на виробництві, орієнтується у перспективах розвитку виробництва. Такі знання і навички він зможе опанувати, якщо перебуває у відповідному педагогічному середовищі, зорієнтованому на постійнім навчанні нових технологій виробництва.

Педагог має також методично правильно донести ці свої знання та вміння до учнів (слушачів).

Традиційно всі навчальні засоби зорієнтовані на навчання того, що знають, вміють ти, хто навчає, а не того, що потребує, хоче вміти, знати учень.

Сьогодні у роботі методичної служби Дніпропетровщини є рішучий відхід від такої практики.

Головною фігурою, яка постійно працює з педагогом, є методист – досвідчений, авторитетний, сучасний.

Стало практикою, що розробці плану роботи НМЦ ПТО, плану проведення заходу обов'язково передує опитування користувачів: що вони хотіли пізнати, які форми подачі інформації віддають перевагу.

Все частіше замість таких форм навчання, як семінари, секції використовують консультування, майстер-класи, вебінари, дні методистів в закладах, тижні методичної служби в ПТНЗ.

Зміст таких заходів формується на підставі зібраних запитів, побажань користувачів.

Знання надаються конкретній особі, а не на аудиторію взагалі.

Вимога до методиста – обов'язково буди спроможним самому зробити те, що повинні вміти робити педагогічні працівники ПТНЗ, мати відповідні здібності та навички.

Прикладом такого підходу є широке видання для молодих спеціалістів закладів ПТО області путівника з пошуку необхідної інформації; розроблення рекомендацій з опрацюванням майстринь виробничого навчання окремих тем програми виробничого навчання, які складно опановувати учням у майстернях професійно-технічного навчального закладу.

Прикладом такого підходу є довідник підприємств з новими технологіями масових професій ПТНЗ області.

Великий обсяг інформації щодо вимог до робітників мають галузеві, громадські організації, об'єднання.

Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області

указав угоди про співпрацю з десятьма такими організаціями. Це – асоціація промисловців, федерація роботодавців, асоціація перукарів та ін.

Ресурси таких об'єднань застосовують при навчанні педагогів, організації конкурсів, оглядів.

Багато років методичний центр, використовуючи набуті досвід в міжнародних проектах, здійснює моніторинг багатьох показників діяльності навчальних закладів. Шороку сам з даними оновлюється за розробленими електронними програмами.

Наприклад, база даних про працівників ПТНЗ дає змогу бачити питання, корегувати систему навчання різних категорій працівників в закладах.

За підсумками моніторингів готовяться методичні рекомендації керівникам закладів, органу управління профтехосвіти.

Консультування різних категорій педагогів проводиться у хронологічній послідовності етапів навчального року (від зарахування учнів, планування роботи до випуску).

Запитана у педагогів така форма роботи, як спілкування з методистами через сторінку сайту «Запитання у методиста».

Сайт методичного центру є головним рупором методізму. Аналіз користування дає сигнали для корегування його змісту.

Методичний супровід організацій навчально-виробничого процесу не обмежується ПТНЗ II та III рівнів атестації.

Щоквартально методичний центр разом з обласною організацією Всеукраїнської асоціації працівників профтехосвіти проводить семінар організаторів підготовки робітничих кадрів у ПТНЗ I рівня атестації (навчально-виробничі комбінати, приватні навчальні заклади, навчальні підрозділи на виробництві).

Така форма роботи НМЦ ПТО дає змогу втілювати Едину освітню політику на всьому просторі професійно-технічної освіти, як це визначає Закон України «Про професійно-технічну освіту».

Методична служба Дніпропетровщини – активний учасник розробки нормативних і законодавчих документів. Майже всі проекти документів, що оприлюднено. Міністерство освіти і науки України, є предметом вивчення та обговорення педагогічною громадськістю професійно-технічної освіти області.

Всі заходи, що проводяться інститути Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України, відбуваються за участю педагогів області. Профтехосвіта Дніпропетровщини 10 років поспіль є учасником виставок, що організовує Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України.

Все це – складові діяльності, які формують професіоналізм педагога, дають йому змогу пізнавати світ і нові методики.

Віктор ВАСИЛІНЕНКО,
директор навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області, заслужений працівник освіти України

ПЕРЕЛІК РОБІТНИЧИХ ПРОФЕСІЙ,

за якими здійснюється прийом учнівської молоді у 2015 році
за державним замовленням до професійно-технічних
навчальних закладів Дніпропетровської області
(зміни та доповнення розміщені на сайтах кожного ПТНЗ)

45. Вишне професійне училище № 75 –
53600, Покровський район, с. Олександровка, вул. Шкільна, буд. 10, тел.: (05638) 2-17-93, 3-14-95; факс 2-22-79.
E-mail: vpu752015@gmail.com;
www.VPU-75.narod.ru

46. Межевське професійно-технічне училище (МПТЗ): (корпус 1) – 52900, смт Межова, вул. Сонячна, буд. 2, тел. (05630) 62-22-90; (корпус 2) – 52700, смт Петровівка, вул. Садова, буд. 79, тел. (05631) 3-14-94.
E-mail: PTU76@online.ua;
http://www.PTU76.at.ua

47. Західно-Дніпровський центр професійно-технічної освіти (ЗДЦПТО) – 52173, П'ятихатський район, с. Саксагань, вул. Промислова, буд. 4, тел.: (05651) 3-41-01, 3-41-02, 5-26-01. E-mail: secretary.zdcpto.2@gmail.com; zdcpto@gmail.com; http://gvpl.at.ua/

48. Томаківський професійний аграрний ліцеї (ТПАЛ) – 53500, смт Томаківка, вул. Шосейна, буд. 10, тел.: (05668) 2-23-98, 2-23-14.
E-mail: PTU78@meta.ua; tra78@i.ua; www.tpal.com.ua

49. ПТУ № 79 – 51800, смт Петриківка, вул. Леніна, буд. 73, тел.: (05634) 2-25-16, 2-12-91.
E-mail: ptu79@ukrpost.net;
http://ptu79.ucoz.ua/

50. ПТУ № 81 – 51300, смт Юр'ївка, вул. Запорожчанка, буд. 1, тел. (05635) 5-19-34.
E-mail: Suptu81@mail.ru;
suptu81@i.ua; ptu81@ukr.net;
http://ptu81.ucoz.com/

51. Солонянський професійний аграрний ліцеї (СПАЛ) – 52400, смт Солоне, вул. Строменка, буд. 4, тел.: (05669) 2-19-97.
E-mail: spal84@mail.ru;
http://spal.at.ua/

52. Апостоловський центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів (АППРК) – 53800, м. Апостолове, вул. Мічуріна, буд. 8, тел. (05656) 9-76-13.
E-mail: ptu2008@yandex.ru;
acsprk_85@ukr.net;
www.PTUS5.com.ua

53. Софіївський професійний ліцеї (СофПЛ) – 53100, смт Софіївка, вул. Поштова, буд. 10, тел. (05650) 2-92-03.
E-mail: sofpl@ukrpost.net;
ptu_87@ukrpost.ua;
http://sofprof.ptu.ua/

54. ПТУ № 88 – 51100, смт Магдалинівка, вул. Колгоспна, буд. 2-А, тел. (05691) 2-43-71.
E-mail: ptu-88@ua.fm,
ptu-88@rambler.ru; ptu-88@meta.ua;
www.magptu-88.ucoz.ua/

55. Царичанський аграрний професійний ліцеї (ЦАПЛ) – 51000, смт Царичанка, вул. Піонерська, буд. 47, тел. (05690) 3-13-80.
E-mail: dptnzcapt@yahoo.com;

56. Перещинський професійний ліцеї (ППЛ) – 51211, Новомосковський район, м. Перещина, вул. Шевченка, буд. 114, тел. (05693) 9-12-50.
E-mail: ppl_92@ukr.net;
http://ppl.ucoz.org/

Телефонна «Гаряча лінія»

для обітурістів та їхніх батьків
з питань первинної професійної
підготовки в професійно-
технічних навчальних закладах

Дніпропетровської області

1. Департамент освіти і науки облдержадміністрації: 49006, м. Дніпропетровськ, вул. Свердлова, 70; тел. (056) 770-87-42, факс 770-68-00. E-mail: osvitva@adm.dp.ua; сайт: http://www.guon.dp.ua

2. Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області: м. Дніпропетровськ, пр. Пушкіна, 36; тел. (0562) 32-08-97, 31-25-82. E-mail: onmc@3g.ua; onmc2004@ua.fm; сайт: http://onmc.dp.ua; сайт: www.knmcpo.narod.ru

3. Кабінет навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Кривому Розі: 50000, м. Кривий Ріг, вул. Бикова, 12; тел.: (0564) 64-40-42. E-mail: v u l i k @ 5 b l o c k . n e t ; k r m m s _ p r o @ m a i l . u r ; сайт: www.knmcpo.narod.ru

42. Контролер-касир – КНВЦ, КПЛ, КЦППРКС.

43. Адміністратор. Агент з організації туризму – ДЦПТО.

44. Адміністратор. Секретар керівника (організації, підприємства, установи) – МВПУПІТ.

45. Адміністратор. Касир (в банку) – ВПУ-55.

46. Біджеяр. Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – ПАПТУ.

47. Вальцовальник стану ХІІІ. Слюсар-ремонтник. Стропальник – НЦПО.

48. Верстатів з програмним керуванням – ПТУ-2, ЗДПЛ, ВПУ-17, ДВПУ.

49. Контролер-касир. Касир квитковий. Провідник пасажирського вagona – ДТЗЛ.

50. Кухар. Продавець продовольчих металів. Оператор комп'ютерного набору – ПТУ-2.

51. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПЛ, ГПЛ.

52. Кухар. Виробник м'ясних напівфабрикатів – МЦППВ.

53. Кухар. Кондитер – ДЦПТО, КНВЦ, КЦППРК, ВПУ-17, КПГЛ, КПБЛ, ПТУ-48, МВПУПІТ, МЦППВ, КЦППРКС, ПТУ-74, МПЛ, АЦППР, ЗДПТО.

54. Кухар. Офіцант – ЦППРК-1, ЗДПЛ, КЦППРК, ВПУ-17, КПГЛ, КПБЛ, ПТУ-74, МВПУПІТ, МЦППВ, КЦППРКС, ПАПЛ, НІЛ, ПТУ-79.

55. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПЛ, ГПЛ.

56. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

57. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

58. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

59. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

60. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

61. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

62. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

63. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

64. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

65. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

66. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

67. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

68. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

69. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

70. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

71. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

72. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

73. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

74. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

75. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

76. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

77. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

78. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

79. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

80. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

81. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

82. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

83. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

84. Кухар. Продавець продовольчих товарів – КПГЛ, ГПЛ, ПТУ-48, ОПТУ.

85. Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних – ПТУ-2, ЦАПЛ.

86. Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних – ПТУ-2, ЦАПЛ.

87. Обмутувальник елементів електричних машин. Електротехник з ремонту та обслуговування електроустаткування – КПГЛ.

88. Оператор верстатів з програмним керуванням – ВПУ-74, МПТУ.

89. Оператор комп'ютерного набору. Обліковець – ДЦППРК.

90. Оператор комп'ютерного набору. Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних – ВПУ-17, НЦПО, ОПТУ, ПТУ-71, ВПУ-75, ТПАЛ.

91. Оператор комп'ютерного набору. Контрольний службочець (бухгалтер) – АЦППРК, СофПЛ, ППЛ.

92. Оператор комп'ютерного набору. Секретар керівника (організації, підприємства, установи) – ДЦППРКБ, МВПУПІТ, КПГЛ.

93. Оператор комп'ютерного набору. Контрольний службочець (бухгалтер) – ДЦППРК, ВПУ-17, НЦПО.

94. Оператор комп'ютерного набору. Касир тorgівельного залу. Продавець продовольчих товарів – СПЛ.

95. Оператор комп'ютерного верстки – КПГМЛ.

96. Оператор комп'ютерного верстки. Оператор комп'ютерного набору – МВПУПІТ.

97. Оператор поштового зв'язку. Оператор комп'ютерного набору – ДЦППР.

98. Оператор поштового зв'язку, сортувальник поштових відправень та виробник друку – ДЦППР.

99. Оператор з ветеринарного оброблення тварин, оператор штучного осмінення тварин та птиці. Водій автотранспортних засобів (категорії «В») – МПТУ.

100. Опоряджувальник будівельний – ДЦППР.

101. Офіціант. Бармен – ВПУ-17, КНВЦ.

102. Офіціант. Бармен. Адміністратор – ДЦППТОТ.

103. Перукар (Перукар-модельєр) – КНВЦ, МЦППВ, ЗДПЛ.

104. Перукар (Перукар-модельєр). Візажист – КНВЦ.

105. Перукар. Лицювалник-пліточник – ЗДПЛ, ЦППРКВ.

106. Майстер. Штукатур. Педикюрник. Педікург – ДЦППРК.

107. Плодоочіювник. Конторський службочець – КЦПО.

108. Поківка. Адміністратор. Агент з організації туризму – КЦППРКС.

109. Помічник машиніста тепловоза – ДВПУ.

110. Продавець продовольчих товарів. Контролер-касир – ДЦППР.

111. Продавець продовольчих товарів. Контролер-касир – ДЦППР, КПГЕЛ, КПБЛ, КЦППРКС, КПЛ, ПТУ-81.

112. Продавець продовольчих товарів – КПГПК.

113. Продавець продовольчих товарів – ЗДПТО.

114. Прохідник – КПГЕЛ, КПГМЛ.

115. Прохідник. Машиніст електровоза. Слюсар-ремонтник (слюсар) черговий з ремонту устаткування. Електротехник. Слюсар-ремонтник (слюсар) – КПГМЛ.

116. Машиніст електровоза – КПГЛ.

117. Машиніст електровоза. Люковий (гірничий) робот. Електротехник (слюсар) черговий та з ремонту устаткування – КПГМЛ, КПГЕЛ.

118. Робітник зеленого будівництва. Квітникар – КЦППРКБ.

119. Робітник фермерського господарства – МПТУ, КЦПО, СофПЛ, ЦАПЛ, ППЛ, ЗДПТО.

120. Слюсар-ремонтник. Електротехник. Слюсар-ремонтник (слюсар) – КПГМЛ.

121. Слюсар-інструментальник. Слюсар з ремонту автомобілів – ВПУ-17, ЗДПЛ.

122. Слюсар з ремонту автомобілів – ДРЦПТО, ДВПУ, ПТУ-6, ДЦПТО, ПСЛАП, КЦПО, ПТУ-88.

123. Слюсар з ремонту автомобілів. Слюсар-ремонтник – КПГМЛ.

124. Слюсар з ремонту автомобілів. Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – СПАЛ.

125. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – ДЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81, АЦППРК.

126. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

127. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

128. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

129. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

130. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

131. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

132. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

133. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

134. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

135. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

136. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

137. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

138. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категорії «В», «С») – АЦППРК, ПТУ-79, ПТУ-81.

139. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»). Водій автотранспортних засобів (категор

ОПАНУВАННЯ ПРОФЕСІЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРОФІЛЮ

Навчальні заклади сільськогосподарського профілю області, надаючи молоді необхідні для села професії, відночно виконують важливу соціальну функцію, адже є культурними і пропагандистичними центрами, завдяки яким розвивається село та регіон.

Сьогодні, в умовах реформування села підготовка водіїв, механізаторських кадрів, обліковців та осінніх службовців, плодоочінювачів та фермерів стас актуальнішо.

Сільські професійно-технічні навчальні заклади області спроможні забезпечувати кадрові потреби села, діючи у двох напрямках.

По-перше, підготувати сучасного власника землі, який не тільки виконуватиме певні роботи, а й знатиме основи менеджменту, маркетингу, законодавства, вмітиме самостійно ухвалювати важливі економічні рішення та відповідати за їхні наслідки.

По-друге, навчити робітника нового типу, з ширшим, інтегрованим переліком професій. Вузька спеціалізація тракториста чи комбайнерів сьогодні не задовільняє потребу власників землі.

Учні усвідомлюють, що успіх майбутнього фермера суттєво залежить від рівня його знань, вміння працювати з технікою, землею, розуміння на племінній справі, селекції, будівництва, економіки, ведення особистого господарства та досконалості правових знань.

Конкуренція в умовах ринкової економіки передбачає підвищення інтенсивності праці в агропромисловому комплексі, вміння майбутнього трудівника глибоко освоювати нові види продукції, використання сучасних досягнень науки, як вітчизняної, так і зарубіжної.

Усіх умовах педагогічні працівники сільських навчальних закладів ПТО орієнтується на широкий спектр сучасних інноваційних технологій, ідей, напрямків, які гаочаючи на відкриття уже відомого.

Тогочужні сучасного сільського робітника, педагогічні колективи докладають усіх зусилі використовують матеріально-технічну базу навчального закладу для забезпечення якісного професійного і допрофесійного навчання та виховання учнів. Майбутні кваліфіковані робітники із задоволенням, цікавістю, бажанням навчатимуться і опановуватимуть теоретичні та практичні навики обраных професій.

Микола НАВОКОВ, методист НМЦ ПТО, відмінник освіти України

ПРОФЕСІЇ ГАЛУЗІ ПОСЛУГ, РЕСТОРАННОГО СЕРВІСУ ТА ТОРГІВЛІ

Початок самостійного трудового життя іноді називають другим народженням, адже від того, чи правильно зроблено вибір професії, залежить вдалий старт у доросле життя.

Зробити правильний вибір – це обрати професію за покликанням, яка потрібна суспільству, має попит на ринку праці. Серед них – професії галузі послуг, ресторанного сервісу та торгівлі. Підготовку за цими напрямками здійснюють висококваліфіковані працівники на сучасній навчальній базі у 20 професійно-технічних навчальних закладах Дніпропетровщини.

Поява нових видів виробництва, нових технологій і матеріалів потребує ширшої інтеграції видів робіт, інтегрованих професій. Так, на галузі послуг виникає нова професія «Майстер ресторанного обслуговування», яка об'єднала окремі види робіт, притаманні професіям «Офіцант», «Бармен», «Буферчик», «Адміністратор залу». Поява цієї професії обумовлена перевагами масливих і середніх підприємств у галузі ресторанного бізнесу. «Майстер ресторанного обслуговування» – фахівець, обізнаний на усіх видах обслуговування. Перспективою для такого працівника є кар'єрний зрост до комерційного директора та можливість організації приватних закладів харчування.

При організації навчального процесу спеціалістів ресторанного сервісу в Дніпродзержинському центрі підготовки та перепідготовки робітничих кадрів, Дніпропетровському центрі професійно-технічної освіти туристичного сервісу, Криворізькому навчально-виробничому центрі, Криворізькому центрі професійної освіти робітничих кадрів та ресторанного сервісу створені сучасні навчально-практичні центри з новими технологічними процесами, завдяки яким учні зможуть опанувати знання, професійні вміння та навички, глибше вивчити особливості роботи.

Існує й багато інших цікавих, творчих, необхідних суспільству професій. Вам потрібно вибрати ту, яка до душі, яка зробить вас щасливовою людиною і тут найголовніше – не східти!!!

Олена ГРИШАСЬВА, методист НМЦ ПТО

Як допомогти підлітку під час вибору професії

Як і будь-який вибір, вибір майбутньої професії відбувається за певними критеріями і з певними обмеженнями. Найважливіший критерій – це отримання морального задоволення від професійної діяльності. Далі (і часто водночас) – самореалізація, тобто розкриття в роботі талантів, здібностей і внутрішніх резервів людини. І лише потім – престиж, припутковість, з'язки батьків, династичні та інші міркування.

Звичайно, акценти можуть бути інші. У кожній родині критерій скрізь. Але слід нам'ятати, що неправильний критерій можуть привести до неправильного рішення, яке дорого обійтися вашій дитині.

Отже, **на першому місці** – з великим відрівном іде інтерес до своєї справи. І це природно, адже мало хто погодиться присвячувати своє життя і звісно, що йому нецикаве, нехай навіть справа дас гарний доход. **На другому місці** віддача від своєї справи – моральне задоволення. І це теж зрозуміло – інтерес має заохочуватися віддачею, в іншому разі він швидко згасає. Цікаво, що моральна віддача цінується переважно вище матеріальної. **На третьому місці** – комфорктний колектив, адже людина – істота соціальна, і важливо не тільки те, що і як вона робить, важливо також – з ким вона це робить. Стосується з оточенням, з колегами, дже важливі. Всі ми, перш за все, – люди, а лише потім функціональні елементи іншої системи. **На четвертому та п'ятому місцях** – матеріальні віддача від роботи. Теж цікаво очікувані результат. Адже істі, як то кажуть, хо-

ПРОФЕСІЇ БУДІВНИЦТВА ТА ПРОМИСЛОВОСТІ – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР МОЛОДІ

Ознакою сучасної професійно-технічної освіти є переорієнтація на європейські стандарти.

Це, перш за все, впровадження в навчальній процес сучасних виробничих технологій.

Для цього професійно-технічні навчальні заклади застосовують новітні матеріали, інструменти, технології. Кращі навчальні заклади будівельного профілю – Дніпропетровське вище професійне училище будівництва, професійно-технічне училище № 6, Західно-Донбаський професійний ліцеї, Криворізький центр підготовки та перевідготування робітничих кадрів будівельної галузі, Дніпродзержинський центр підготовки та перевідготування робітничих кадрів будівництва та автотранспорту – використовують у навчальному процесі технології.

Фірм-виробників «БудМайстер», «Кнауф», «Хенкель», «TRIORA», «NIBCO». Це дас зможу майбутнім фахівцям, які опанували професії «Фікатор», маляр, лицювальник-плітчюноч, «Монтажник гіпсокартонних конструкцій» та ін., адаптуватися до роботи за високими стандартами сучасного будівництва.

Інша ознака сучасності – це виробничі інформаційно-телекомунікаційні технології. Впровадження ІКТ дас зможу учням не лише здобувати необхідні знання, а й розвивати логічне мислення. На сьогодні такі технології широко застосовуються в металургійному виробництві.

В потужних ПТНЗ області – професійно-технічному училищі № 2, Дніпродзержинському вищому професійному училищі, Нікопольському центрі професійної освіти, Криворізькому центрі професійної освіти машинобудування та обслуговування електропідстанцій, «Електротранс», «Електрогазозварник, електротлюстросар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування», «Слюсар з ремонту рухомого складу», «Верстатник широкого профілю».

Випускники ПТНЗ металургійного профілю запрошують на роботу до ПАТ «Арселор Міттал», ПАТ «СВРАЗ – ДМЗ ім. Петровського», ПАТ «Сентраліс продакшн Юкрейн», ПАТ «ДМК», заводів компанії «Інтерпайп».

Крім того, у професійно-технічних навчальних закладах області здійснюється навчання з професій, що мають постійний попит на ринку праці, зокрема: «Електромонтер з ремонту та обслуговування електропідстанцій», «Електрогазозварник, електротлюстросар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування», «Слюсар з ремонту рухомого складу», «Верстатник широкого профілю».

Випускники ПТНЗ області мають великий потенціал майбутніх висококласних фахівців, що річно стають членами робітничих колективів ВО ПМЗ ім. О. Макарова, ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод», ПАТ «СВРАЗ – ДМЗ ім. Петровського», ПАТ «ДНІПРОАЗОТ», ПАТ «Дніпропетровський завод металоконструкцій ім. Бабушкина», гірничобагачувальних комбінатів Кривбасу, підприємств Української та інші.

Обираючи робітничу професію – випускник обирає свій європейський майданчик!

Тетяна БЕЗЦЕННА,

методист

НМЦ ПТО

«Мені байдуже, де ти працюеш, аби ти заробиваго і нас, батьків, забезпечував», – така позиція багатьох батьків і матерів.

Нарешті, чимало «чадолюбних» батьків заціклюється дитині знайти таку роботу, щоб не дуже напружуватися. «Де б не працювати, аби не працювати!»

У всіх цих випадках дитина може знайти те, що йому потрібно, і бути цілком успішною і заслівнюючою. Але такі випадки – частине винятків, нікак правило. Це як виграши в лотерей – комусь стاثті, але не всім і не кожному.

Як дізнатися, що вибір професії зроблено правильно? Дуже просто: якщо людина йде на роботу, як на свято, якщо справа «горить» в руках, якщо вона повністю розкривається у своїй справі, реалізує свої приховані таланти, швидко стає майстрем своєї справи, задоволена своєю роботою, досягає професійного успіху. Якщо робота і хобі це одне і теж – ось ознаки успішного вибору професії.

СІМ КРОКІВ ДО ВІВАЖЕНОГО РІШЕННЯ

Як же визначитися, ким тобі бути?

1. **Склади список бажаних професій.**

Складіть список професій, які вам відповодять, пікаві, за якими ви хотіли б працювати.

2. **Склади перелік своїх вимог до та-**

хих професій: можлива про-

фесія і мої

вимоги до здібності, бажані зміст, характер

і умови роботи.

3. **Визначити важливість кожної вимоги.**

Визначте, наскільки всі вказані вимоги важливі. Можливо, є й не важливі вимоги, на які можна не зважати.

4. **Оцінити свою відповідність вимогам до кожної з професій.**

Окрім тих вимог, які маєте від професії, існують і вимоги самої професії. Провалізуйте, чи розвинені у вас професійні якості, чи відповідають ваші інтелектуальні здібності, психологічні особливості, стан здоров'я вимогам професії.

5. **Підрахувати і проаналізувати результати.**

Проаналізуйте, яка професія з переліку найбільше підходить вам за всіма пунктами.

6. **Перевірити результати.**

Щоб перевірити у правильності ваших міркувань, обговоріть свій вибір з друзями, батьківами, вчителями, психологами, профконсультантами.

7. **Визначити основні практичні кроки до успіху.**

Бажаємо Вам зробити правильний вибір!

ЗАСНОВНИК ОБЛАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ГАЗЕТИ «ДЖЕРЕЛО» — ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

Редакційний колектив:

В.М. ВАСИЛІНЕНКО, О.Л. ДЕМЧІК,
В.Г. ДОЛГОПОЛІЙ, М.І. РОМАНЕНКО
Головний редактор З.В. МАРЧИШІНА
Заступник редактора С.А. ШУЛЬГА
Фотокорреспондент Г.Г. та А.Г. КЮЧЕНКИ.
Дизайн і верстка Н.О. АНТОНЕНКО

САЙТ ОБЛАСНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ГАЗЕТИ
«ДЖЕРЕЛО»:
gdjerelo.jimdo.com

Газету надруковано в друкарні ПП «Ліра М»,
49038, Дніпропетровськ,
просп. Воронцов, 73,
тел. (056) 721-92-60.
Ціна договірна.

Свідоцтво про реєстрацію
ДП № 66 від 13.12.1993.
Формат А3.
Друк офсетний.
Обсяг 0,4 ум. др. арк.
Адреса редакції:
49006, Дніпропетровськ,
вул. Свердлова, 70, к. 216.
Телефон/факс: 732-47-61,
732-48-48.
E-mail: GDjerelo@yandex.ru